



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Universitätsbibliothek Paderborn**

**Nucleus Practici Tractatus, De Legibus**

**Marchius, Ewald**

**Coloniæ Agrippinæ, 1660 [erschienen] 1661**

§. XI. De Restitutione spoliatorum

**urn:nbn:de:hbz:466:1-42256**

finem, ut ille tanquam Possessor constituitur, & alter sit Petitor: ita, ut salvum ei maneat jus suum, tam quoad Plenarium Possessorium, quam quoad Petitorium.

Dicitur autem Summariissimum, quia in eo absque tela Judicij, & sine longa protectione Litis, solâ facti veritate, probabiliter inspectâ, celeriter, & velo levato, ut ajunt, procedendum est.

Momentaneum vero dicitur, quia sententia in eo lata non perpetuum, sed momentaneum & reparabile præjudicium adfert, quod in Ordinario & pleno Possessorio reparari potest, cum sit mera puraque interlocutio, neutri parti, sive in Possessorio Ordinario, sive in Petitorio Præjudicialis.

Denique probatur Possessio varijs modis, veluti ex perceptione fructuum, censuum & collectarum solutione, cæterisque actibus Juris Possessorij, in re factis, demonstratione viciniae, scientiâ, locatione, plantatione, satione, & sic de alijs.

### §. XI.

#### *De Restitutione Spoliatorum.*

**E**st Regula Juris, quod in Iudicio Spoliatus nisi spoliatus, etiam si prado sit, ante omnem sententiam sit restituendus, adeo, ut quamvis alias regulariter Reus non condemnetur, nisi prius ante

ditus in suis exceptionibus, tamen Spoliator conventus à dejecto seu Spoliato, ne in suis quidem exceptionibus (veluti si Actori obijciat aliquod crimen, vel quod vi aut clam possederit, aut si agatur de Beneficio, quod non sit Canonice institutus) audiatur, priusquam restituerit, quod vi abstulit. Etiam si de Dominio exciperet, id est, dicere, se esse Dominum rei, de cuius Possessione Actorem deiecit, etiam si in continenti illud probare vellet; nisi spoliatus consenserit. Secus atque in interdicto adipiscendæ & retinendæ, ubi exceptio Domini, maximè, si in continenti probari possit, obstat agenti. Idque singulare est in hoc Judicio spoliationis, in odium violenti spoliatoris, qui licet fortè Jus aliquod, vel etiam Dominium in re habuerit, non tamen debuit, rem propria auctoritate auferre sed iudicio experiti oportuit, non vim facere, nec ex delicto suo commodum reportare, ideo, nec temporis momento, debet res penes spoliantem esse.

Sunt tamen aliqui casus, quibus spoliatus non est ante omnia restituendus, veluti si spoliatus Beneficio Ecclesiastico, ante spoliationem, Beneficio suo sponte renuntiaverit. Alioqui si post spoliationem renuntiaverit, restituendus erit; quia præsumitur vi re-

nuntiasse, nisi Actor contrarium probet. Similiter si agenti Possessorio recuperandæ uxoris, vel recuperandi Mariti, objiciatur consanguinitas vel Affinitas in gradu, Jure divino aut Canonico prohibito ad contrahendum Matrimonium, si promptè & in contenti probari potest, recepto ab opponente Juramento de malitia, negabitur restitutio, quo ad thorū, & prius cognoscetur de Consanguinitate vel Affinitate, idque ob animæ periculum.

Pari modo si Marito, agenti Possessorio recuperandæ uxoris, objiciatur magna in uxorem sævitia, prius cognoscendum erit de Mariti sævitiâ, quam uxor restituatur. Et sic de alijs quibusdam casibus.

Restituere autem, debet Spoliator, retro cum omni causâ, id est, cum omnibus fructibus, quos percepit, aut percipere potuit, à die, quo vi Actorem dejecit, cæterasque utilitates.

Ut tamen, Actor hanc restitutionem obtineat, si agat interdicto, Unde vi, probare debet Primo, se possedisse tempore spoliationis.

Secundo, se in Possessione fuisse dejectum & quidem ab Adversario, in quem agit, vel ab alio ejus nomine, vel saltem, eum spoliationem ab alio factam ratam habuisse. Si ve-

ro agere velit, remedio recuperandæ Possessionis, sufficit probare, se possedisse, ac spoliatum fuisse, & Possessorem Rei conscium esse Spoliationis. Quod si vero alterum prædictorum probare nequeat, cadit causâ.

Illud postremo notandum, Spoliatum hoc loco dici, qui è cujuscunque rei, sive mobilis, sive immobilis, corporalis, sive incorporalis, Possessione, vel quasi Possessione, injuste vel indebite ejectus, aut eâ privatus est. Ideoque, si Judex, prætermisso Juris ordine, id est, extra judicialiter vel alias absque causæ cognitione, aliquem Possessione rei suæ, veluti Beneficij, aut alterius, spoliaverit, aut privaverit, is, ante omnia, perinde atque si à Privato spoliatus esset, plene restitui debet. Neque enim Judici, id est, ut est Judex, magis quam ut est privatus. quidquam contra Jus facere permittitur, usque adeo, ut Judici sic de facto injuriose procedenti de facto quoque resistere liceat, etiamsi rescripto delegatorio inserta esset clausula, *Contradictores compescendo.*

Et propterea, ut quis Jure privetur Beneficio suo, tria concurrere debent: Primo gravis & rationalis causa, quæ per se mereatur privationem. Secundo debet hæc causa esse manifesta seu notoria. Neque enim creditur

E s

Judi-

Judici, etiam Episcopo, asserenti, aliquem criminofum esse, sed oportet, quod manifeste constet. Tertio, quod privetur in Judicio, seu Juris ordine servato.

## §. XII.

*Vt Lite pendente, nihil innovetur.*

**E**st regula generalis, quod *Lite pendente, nihil sit innovandum*, quo vel Actoris, vel Rei persona, vel eorum conditio, aut Litis pendentis qualitas statusve, aliquo modo immutetur, in præjudicium alterutrius: adeo ut Lite pendente, ne quidem Principi, vel summo Pontifici supplicare liceat, sed rescripta Lite pendente impetrata, non facientia Litis pendentis mentionem, tanquam subreptitia, viribus destituantur, quia præsumitur Princeps aut summus Pontifex non fuisse concessurus, si intellexisset, Litem super eâ rependere. Hinc etiam Actionum & rerum litigiosarum alienatio, pendente Lite quovis titulo facta, est prohibita, & ipso Jure irrita Inmo is qui recepit, non tantum cogitur eam rem confestim Alienanti reddere, sed etiam pretium amittit, ac tantumdem Fisco præstat, si sciens rem litigiosam emerit, seu per aliam speciem contractus receperit si ignarus, pretium ejusdem, vel veram estimationem, ubi pretij datio non fuit, una